

Kod przedmiotu: I1-01**Nazwa przedmiotu**

Instrument główny

Kierunek

Instrumentalistyka

Zakres

Skrzypce

Typ studiów

3-letnie studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne

- opanowanie wiedzy ogólnomuzycznej na poziomie średniej szkoły muzycznej
- zdanie egzaminu konkursowego na studia I stopnia, kierunek – instrumentalistyka, zakres – skrzypce

Wymagania końcowe

- publiczne wykonanie recitalu dyplomowego
- napisanie pracy dyplomowej i jej obrona

Cele kształcenia

- Przekazanie podstawowego zasobu wiedzy i umiejętności warsztatowych oraz artystycznych
- Osiągnięcie przez studenta umiejętności swobodnego i kreatywnego posługiwania się środkami przekazu artystycznego w obrębie zakresu, tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych, stosując różne środki ekspresji artystycznej
- Wspieranie studenta w jego dążeniu do intensywnego rozwoju, wstępne ukierunkowanie na właściwą jego predyspozycjom dalszą specjalizację
- Przygotowanie studenta do podjęcia studiów II stopnia

Treści programowe

Aby poznać reprezentatywny repertuar dla skrzypiec, studenci zobowiązani są opracować najważniejsze pozycje repertuarowe - patrz: literatura podstawowa.

Umiejętności techniczne studentów sprawdzane są raz w roku na specjalnym kolokwium i obejmują zakres materiału technicznego (gamy, etiudy, małe formy instrumentalne).

Jakkolwiek dopuszcza się możliwość względnie dużej elastyczności w realizowaniu programu (np. w związku z przygotowaniem się studenta do konkursów) to jednak stałe wymagania egzaminacyjne dotyczące programu, formy i zakresu prezentacji są niezmiennie. Pozycje podane w literaturze podstawowej (tożsame z repertuarem wymaganym na egzaminach

semestralnych) stanowią zakres programowy dla każdego studenta. Realizowany program jest również wyznaczony wymaganiami dotyczącymi egzaminu dyplomowego.

Zamierzone efekty uczenia się

W zakresie wiedzy:

- posiada ogólną znajomość literatury muzycznej (K_W01)
- posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z zakresem (K_W02)
- posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób (K_W04)
- orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu) (K_W05)
- posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze piśmienniczej (dotyczy to także Internetu i e-learningu) (K_W06)
- rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania (K_W07)
- posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W08)
- posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej (K_W09)
- posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością (K_W10)
- posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji, napraw, strojenia itp. (K_W11)
- posiada ogólny zakres wiedzy dotyczący marketingowych, finansowych i prawnych aspektów zawodu muzyka, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia związane z prawem autorskim (K_W12)
- posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru (K_W13)
- dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym), (K_W14)
- posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania, dającą kwalifikacje do nauczania w swoim zakresie (K_W16)

W zakresie umiejętności:

- dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych (K_U01)
- jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej (K_U02)
- wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem (K_U03)
- posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów (K_U04)
- posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów (K_U05)
- posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku (K_U06)
- posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K_U09)
- opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla danego instrumentu (intonacja, precyzja itp.) (K_U10)
- przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny (K_U11)
- poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego (K_U12)
- posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów (K_U13)
- posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych (K_U15)
- posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego (K_U17)
- dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi (K_U18)
- wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal) (K_U19)
- wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy dotyczącej podstawowych koncepcji pedagogicznych, dającą kwalifikacje do nauczania w swoim zakresie na poziomie podstawowym edukacji muzycznej (K_U20)

W zakresie kompetencji społecznych:

- umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje (K_K01)
- realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji (K_K02)
- posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury (K_K04)
- jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej (K_K05)
- w sposób zorganizowany podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych (K_K08)
- w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną (K_K09)
- umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki (K_K10)
- posiada umiejętność adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej (K_K13)
- jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów (K_K14)
- w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania (K_K15)

Formy kształcenia

Wykłady, zajęcia indywidualne z wykorzystaniem metody flipped classroom

Nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się

Rok	I		II		III	
Semestr	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	14	14	14	14	15	15
Ilość godzin w tygodniu	2	2	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia	ekm	ekm	ekm	ekm	ekm	zal
Legenda	zal – zaliczony; zst – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny					

Kryteria oceny

- warsztat wykonawczy – umiejętności techniczne
- opanowanie i zrozumienie tekstu muzycznego
- logika narracji muzycznej
- frazowanie

- umiejętność wypowiedzi w różnych stylach i formach muzycznych
- kształtowanie dźwięku i jego jakość estetyczna
- intonacja

Pracę dyplomową na kierunku instrumentalistyka (Studia I st.) tworzą:

1. Praca artystyczna – recital dyplomowy o zróżnicowanym stylistycznie programie trwającym ok. 20-30 min. – występ otwarty dla publiczności
2. Pisemna praca dyplomowa na temat zgodny z kierunkiem studiów i zaakceptowany przez Kierownika Katedry. Na ocenę pracy pisemnej składają się opinia promotora i recenzenta - praca oceniana jest pod względem:
 - zgodności treści pracy z tematem określonym w tytule,
 - układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez,
 - nowatorskiego ujęcie problemu,
 - doboru i wykorzystania źródeł
 - formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisanie pracy, spis treści, odsyłacze),
 - przydatności pracy do ewentualnej publikacji

Literatura podstawowa

- **koncerty skrzypcowe** (np. J.S.Bach, G.Bacewicz, B.Bartok, A.Chaczaturian, P.Czajkowski, S.Barber, L.van Beethoven, J.Brahms, M.Bruch, B.Britten, A.Dvorak, A.Głazunow, M.Karłowicz, F.Mendelssohn, W.A.Mozart, N.Paganini, S.Prokofiew, D.szostakowicz, K.Szymanowski, H.Wieniawski, H. Vieuxtemps, A.Vivaldi itp.)
- **sonaty i utwory cykliczne** (np. J.S.Bach, G.Bacewicz, L. van Beethoven, J.Brahms, A.Dvorak, E.Elgar, C.Franc, G.Faure, F.Geminiani, E.Grieg, G.F.Haendel, L.Janacek, B.Martinu, W.A.Mozart, I.J.Paderewski, S.Prokofiew, D.Szostakowicz, K.Szymanowski, G.Tartini, H.Wieniawski, T.Vitali itp.)
- **utwory solowe** (np.. J.S.Bach, G.Bacewicz, B.Bartok, H.W.Ernst, P.Hindemith, J.Martinon, N.Paganini, S.Prokofiew, H.Wieniawski, H.Vieuxtemps, E.Ysaye itp.)
- **utwory reprezentujące różnorodną stylistykę i formy, w tym miniatury skrzypcowe** - utwory rozwijające warsztat techniczny studentów: etiudy, kaprysy, wprawki, ćwiczenia.

Literatura uzupełniająca

Historia instrumentów muzycznych / Curt Sachs ; przeł. Stanisław Olędzki. - Wyd. 2. -Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1989.

Musical excellence : strategies and techniques to enhance performance / edited by Aaron Williamon. - Repr. - Oxford : Oxford University Press, 2011.

Musical performance : a guide to understanding / edited by John Rink. - 8th print. -Cambridge Cambridge University Press, 2011.

Die Musik in Geschichte und Gegenwart : allgemeine Enzyklopaedie der Musik: Sachteil.Bd. 1-9 / begr. von Friedrich Blume ; hrsg. von Ludwig Finscher. - 2.,neubearb. Ausg. - 1994. – hasła encyklopedyczne poświęcone poszczególnym instrumentom smyczkowym

Das Orchester : Zeitschrift für deutsche Orchesterkultur und Rundfunk-Chorwesen / Organ der Deutschen Orchestervereinigung. - Mainz : Verlag Das Orchester, 1953- czasopismo.

The New Grove dictionary of music and musicians / ed. by Stanley Sadie. London : Macmillan, 1993. - hasła encyklopedyczne poświęcone poszczególnym instrumentom smyczkowym

Problemy wykonawcze muzyki współczesnej / red. nauk. Irena Marciniak. - Zielona Góra WSP im. Tadeusza Kotarbińskiego, 1998.

Przewodnik po muzyce kameralnej / Danuta Gwizdalanka. - Wyd.2. - Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1998.

Strategies for teaching strings: building a successful string and orchestra program / Donald L. Hamann, Robert Gillespie. Hamann, Donald L. Wyd. 2 popr. New York : Oxford University Press, 2009.

The Cambridge companion to the violin / ed. by Robin Stowell. Adres wydawniczy Cambridge : Cambridge University Press, 1992.

Fizjologia gry skrzypcowej. Praktyczna korektura aparatu gry skrzypcowej na podstawie Etiud Kreutzer'a / Zenon Feliński. - Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1952.

Henryk Wieniawski and the 19th century violin schools: techniques of playing, performance, questions of sources and editorial issues / edited by Maciej Jabłoński and Danuta Jasińska The Henryk Wieniawski Musical Society in Poznań. - Poznań : The Henryk Wieniawski Musical Society, 2006.

Intonacja w grze skrzypcowej : szkic metodyczny / Konstanty Mostras, z jęz. ros. przeł.Czesław Przysaś. - Kraków : PWM, 1958.

Intonacja w muzyce ze szczególnym uwzględnieniem gry skrzypcowej / Janina Fyk. -Warszawa : Akademia Muzyczna im. F. Chopina, 1989.

Kształtowanie środków artystycznego wyrazu partii skrzypcowej w Sonacie e-moll op. 82 Edwarda Elgara i Sonacie D-dur op. 2 George'a Enescu / Beata Warykiewicz-Siwy - Katowice Edition Peters 2009.

Między zapisem a wykonaniem wielodźwięków skrzypcowych / Robert Bachara ; Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego. Wydział Instrumentalny. - Wrocław : Wydawnictwo Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego, 2014.

Notatnik metodyczny : o grze skrzypcowej i jej nauczaniu / Antoni Cofalik. - Kraków :Polskie Wydaw. Muzyczne, 1999. Techniki gry skrzypcowej / Tadeusz Wroński. - Wyd. 2 /red. Jadwiga Gniazdowska. - Warszawa ; Łódź : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996.

Nowa uporządkowana technika aplikatury : na skrzypce / Jan Twardowski. - Kraków : "Beseder", 1995.

Praktyka wykonawcza w wiolinistyce solowej okresu baroku, klasycyzmu i romantyzmu i jej stylistyczno-estetyczne dziedzictwo we współczesnej interpretacji solowych utworów kontrabasowych / Waldemar Tamowski ; Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Wydział Wokalno-Instrumentalny. Katedra Instrumentów Smyczkowych. - Katowice : Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego, 2008.

Problemy gry skrzypcowej : wskazówki techniczne i rady dla skrzypka / Max Ludwig Grube ; tł. i słowo wstępne Stanisława Mikuszewskiego. - Katowice : Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna, 1963.

Przewodnik metodyczny nauczania gry na skrzypcach na stopniu elementarnym / Zenon Ostalczyk. - Wyd. 2 uzup. - Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1992.

Skrzypce od A do Z / Jerzy Kusiak. - Wyd. 2 uzup. - Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1999.

Sztuka gry skrzypcowej. 2, Kształtowanie artystyczne i nauczanie / Carl Flesch ; z niem.przeł. Emil Górski. - Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1964.

Violin master works and their interpretation / by Leopold Auer ; with a Foreword by Frederick H. Martens a. 360 Musical Illustrations. - New York : Carl Fischer, 1925.

Violin technique and performance practice in the late eighteenth and early nineteenth centuries / Robin Stowell. - Cambridge : Cambridge University Press, 2000.

Violon et alto / Yehudi Menuhin et William Primrose ; trad. Marie-Stella Pâris. - Paris : Hatier, cop. 1978.

Współczesne problemy dydaktyki skrzypcowej / Zenon Feliński. - Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, dr. 1968.

Zasady gry skrzypcowej na podłożu fizjologii. Cz. 1 i 2, Usprawnienie działania aparatu gry skrzypcowej na podstawie wybranych Etiud Kreutzera / Zenon Feliński. - Wyd. 3 nowe. - 1974.

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w innych językach: angielski, niemiecki

Imię i nazwisko wykładowcy

prof. dr hab. Jarosław Pietrzak

prof. dr hab. Bartosz Bryła

dr hab. Christian Danowicz

dr hab. Viktor Kuznetsov

dr hab. Jacek Ropski

dr Magdalena Ziarkowska

dr Marcin Danilewski

mgr Radosław Pujanek

mgr Wojciech Hazuka